

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — SZOCIÁLIS MUNKA

Családsegítőknek

Párkapcsolati erőszak a segítői munkában

Bizalmi kapcsolat · Biztonsági terv · Egyéni munka · ⚠️ **Magas kockázat**

A biztonság elsődleges szempont, ha a család valamely tagja veszélynek van kitéve.

Aktív erőszak esetén a biztonsági szempontok elsőbbséget élveznek a semlegességgel szemben.

01

MIÉRT FONTOS?

- A családsegítő az egyik első szakember, akivel az érintett bizalomból kapcsolatba kerülhet. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A párkapcsolati erőszak felismerése és megfelelő kezelése a segítői munka szerves része. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- A gazdasági kontroll és a mozgásszabadság korlátozása a kényszerítő kontroll jellemző formái. [\[UK Home Office\]](#)
- A párterápia és a közvetítői eljárás aktív erőszak esetén fokozott körültekintést igényel. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A gyermekek érintettsége jelzési kötelezettséget von maga után. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- A segítői kapcsolat minősége meghatározza, hogy az érintett merjen-e segítséget kérni legközelebb.

Aktív erőszak esetén a biztonsági szempontok elsőbbséget élveznek a semlegességgel szemben. [\[EU 2024/1385\]](#)

02

MIRE FIGYELJEK?

AZ ÉRINTETT NŐ JELEI

- Állandó önvád, bocsánatkérés, a partner viselkedésének magyarázgatása. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- Pénzügyi döntések hiánya — a partner rendelkezik a közös forrásokról.
- Időpont lemondása, késői érkezés — kontroll a mozgás felett.
- Gyermekek szokatlan viselkedése, fejlődési visszaesés. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Fizikai jelek: sérülések magyarázata, testtartás, hangszín.

FIGYELMEZTETŐ HELYZETEK

- A partner kíséri, vár kint, vagy telefonon figyeli az időpontot.
- Az érintett a partner jelenlétében nem tud vagy nem mer önállóan nyilatkozni. [\[UK Home Office\]](#)
- Döntéseit a partner reakciójától teszi függővé.
- Korábbi megállapodásoktól való eltérés — nyomásra változtatott döntés.

Ha az ügyfél nem tud önállóan dönteni az életéről — az kontroll jele lehet, nem döntésképtelenség.

03

MIT KÉRDEZZEK?

Rövid · Biztonságos · Nem vádló · Traumaérzékeny

- Biztonságban érzi magát otthon?
- Félt a partnerétől?
- Előfordult-e fojtogatás vagy halálos fenyegetés? [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Hozzáfér-e saját pénzéhez, irataihoz?
- Van valaki, akihez fordulhat, ha segítségre van szüksége?

A biztonságos kockázatértékelés érdekében javasolt az egyéni munka — a partner jelenléte befolyásolhatja az ügyfél nyilatkozatait.

04

MIT TEGYEK?

- Egyéni munka — a partner jelenléte jelentősen korlátozhatja az érdemi kockázatértékelést. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Biztonsági terv készítése az ügyféllel — kilépési lépések, biztonságos kapcsolatok, iratok. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Gyermekvédelmi jelzés, ha a gyermek érintettsége felmerül. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Irányítás szakosodott szolgáltatáshoz — NANE, Patent, Áldozatsegítő.
- A visszatérés az elhagyás folyamatának része — nem kudarc, hanem a helyzet összetettsége. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- Szupervízió igénybevétele — másodlagos traumatizáció megelőzése.

A visszatérés a folyamat része, nem a segítői munka kudarca. Az érintett döntési szabadságát tiszteletben kell tartani.

05

MIT NE TEGYEK?

✗ "Maradjanak együtt a gyerekek miatt."	✗ "Mindkét félnek igaza van egy kicsit."
✗ "Biztos van benne valami jó is."	✗ "Párterápiát javaslok."
✗ "Próbálják meg még egyszer."	✗ "Miért nem ment el korábban?"
✗ "Ha tényleg félne, már elment volna."	✗ "Biztos félreérthette."

AZONNALI INTÉZKEDÉS SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése. [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Gyerekek fenyegetése vagy bántalmazása. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Halálos fenyegetés — explicit vagy implicit. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Szakítás / válás utáni fokozódó stalking. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Fegyver jelenléte a háztartásban.
- Teljes társadalmi elszigeteltség — az elkövető kontrollstratégiájának ismert eleme. [\[UK Home Office\]](#)

A fojtogatás a nemzetközi kutatások szerint a későbbi súlyos vagy halálos erőszak egyik legerősebb kockázati indikátora. [\[Campbell et al. 2003\]](#)

Nemzetközi jog

EU 2024/1385	Coercive control, gazdasági erőszak, párterápia és mediáció, áldozatvédelem.
Isztambuli Egyezmény	Segítő szakmák kötelezettségei, állami felelősség — nemzetközi standard.
CEDAW GR35	Állami és intézményi kötelezettségek, nők elleni erőszak.

Szakmai iránymutatások

National Domestic and Family Violence Bench Book (AU)	Kockázátértékelés, biztonsági tervezés, segítői protokollok.
UK Home Office – Statutory Guidance	Coercive control azonosítása — kontroll jelei a segítői kapcsolatban.
Judicial College – ETBB	Trauma, traumaérzékeny kommunikáció, sérülékeny ügyfelek.

Trauma és kockázat

SAMHSA TIP 57	Trauma-informált segítői munka, PTSD, visszatérés mint folyamat.
Campbell et al. 2003	Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése (AJPH).

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közp. (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81

A segítői kapcsolat minősége meghatározza, hogy az érintett merjen-e segítséget kérni legközelebb.

ETIKUS MUNKAHELY PROGRAM
etikusmunkahely.hu